

Une Amundsen
Gründer og styreformann
i programvareselskapet SuperOffice

Änglarna finns bara, bara i himmelen...

I 50 år levde jeg lykkelig i troen om at engler, de møter man i himmelen. Én hjertestans, to nær døden-opplevelser og en lynvisitt «opp dit» har overbevist meg om at min barnetro var feil. For englene finnes ikke i himmelen, de finnes på jorden. Det er bare så få som ser dem.

Det begynte en flott høstdag i september. Jeg hadde vært innom min fastlege, fordi jeg hadde vært litt slapp i det siste. Etter å ha tatt en EKG, og så en til for å være sikker, sendte han meg til Rikshospitalet. Atrieflimmer ble påvist, og jeg ble innlagt til observasjon. Jeg som ikke hadde vært borte fra jobben en eneste dag i mitt yrkesaktive liv.

Dagen etter skulle det vise seg at innleggelsen var velbegrunnet. Hjertestans, full alarm og vips så befant jeg meg på intensivavdelingen med hjertepumpe, pacemaker, slanger og ledninger overalt. Sjelden har vel uttrykket om å være på rett sted til rett tid passet bedre.

De første dagene kom ulike leger innom og lurte på hvordan jeg hadde det. Jo takk, ikke så verst. Men så kom en som satte seg ned og sa at dette faktisk var ganske alvorlig. *Kjempecellemyokarditt!* Helt usminket fikk jeg beskjed om at jeg måtte fjerne tykktarmen og få meg et nytt hjerte! Javel, noe mer, spurte jeg? Ja, problemet er at vi kan ikke operere tarmen fordi hjertet er for svakt til å klare operasjonen. Dessuten går du på så store doser prednisolon at det av den grunn heller ikke er mulig. Ikke

kan vi transplantere hjertet heller, så lenge tarmen er betent. Og igjen har vi dette med prednisolon. Slutter vi med prednisolon, dør du!

Bra, tenkte jeg. Jeg skal dø, men jeg får i det minste velge hvilken måte jeg vil dø på. Jeg ble liggende en stund og tenke på måten jeg snakket med legen på. Er det slik de sier det til alle som skal dø?

I hele mitt yrkesaktive liv har jeg vært opptatt av kundeservice, for meg nøkkelen til suksess. Blir man godt behandlet og får god service, kommer man tilbake. Opplever man å bli behandlet dårlig, kommer man aldri igjen. Konkurransen er nådeløs. Jeg lever av å ta vare på kunder. Derfor har jeg også gjort det til en vitenskap å observere hvordan mennesker opptrer i ulike situasjoner. Lite visste jeg at det var på et sykehus jeg skulle finne svaret som næringslivet bruker milliarder av kroner på å finne ut av hvert år.

Jeg lå på Rikshospitalet i nesten tre måneder, det meste på intensivavdelingen. Da fikk jeg god tid til å studere hvordan leger og sykepleiere jobber. Jeg har ikke ord for den innsatsen jeg har sett de legger i sitt arbeid. Ikke minst når jeg vet at de ofte går doble vakter, konstant står overfor nye nedskjæringer og krav om økt effektivitet. Ikke har de særlig høy lønn heller! Hvor tar de det fra?

På samme måte som min beundring for norske leger og sykepleiere er stor, er skuffelsen over norske politikere større. Hvordan er det mulig at vi i Norge, verdens rikeste land, har politikere som konsekvent snakker om å øke bevilgninger til syke og gamle? Og i neste øyeblikk gjør det stikk motsatte. År etter år. Det er til å grine av. Da jeg lå på Rikshospitalet høsten 2005, hørte jeg de snakket om hvordan de skulle klare budsjettkuttet. Når jeg i dag er innom

for å ta prøver, hører jeg at nye store kutt må gjennomføres. Hvor skal det ende? Jeg venter bare på den dagen legen ringer og sier: «Unnskyld Amundsen, men ønsker du et nytt hjerte før vi stenger?»

Til høsten er min datter ferdig utdannet lege, med en begynnerlønn på ca. 318 000 i året. Hjertespesialistene på Rikshospitalet tjener rundt 480 000. Jeg sa til henne at vi kunne kjøpe en CT-skanner og kjøre 24 timer i døgnet og tjene enormt med penger. Eller plastisk kirurgi. Der er det også mye penger, sa jeg. «Du skjønner ingen ting, du pappa! Jeg vil jobbe på et sykehus. Jeg vil hjelpe mennesker og lære mer.» Slike holdninger ser ut til å gjelde alle, leger som sykepleiere. De vil hjelpe mennesker. Det skal vi som kommer på sykehus være meget glade for.

På Rikshospitalet fikk jeg bedre service enn hva jeg har opplevd på det beste hotell. I næringslivet er kundebehandling «et must» for at kunden skal komme igjen. På et sykehus fungerer det motsatt. Ingen ønsker jo å komme tilbake. Likevel gir de som jobber der pasientene en helt utrolig omsorg og varme, og det til en meget beskjeden lønn. Når Ole Ivars og Kikki Danielsson i sin kjempeslager synger at «änglarna finns bara, bara i himmelen...», så tar de feil. Det finnes kanskje engler i himmelen, men de fleste har Gud sendt til jorden for at de skal jobbe på Rikshospitalet og i andre norske helseinstitusjoner.

I neste nummer:

- Legevakt
- HLR minus
- Fysisk trening etter koronar plastikk
- Kirurgi ved frossen skulder
- Kognitiv svikt etter hjerneslag
- Pasientens rett til vurdering